

USTUN STRATEGYALI MUVOZANATNING TAHLILI

Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li

SamISI "Raqamli iqtisodiyot" kafedrası assistant-stajyori

Muroddullayev Murodjon Xusan o'g'li

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi,

m82437911@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada mamlakatimizda mustaqillik yillarida amalga oshirilgan keng ko'lamli islohotlar milliy davlatchilik va suverenitetni mustahkamlash, xavfsizlik va huquq-tartibotni, davlatimiz chegaralari daxlsizligini, jamiyatda qonun ustuvorligini, inson huquq va erkinliklarini, millatlararo totuvlik va diniy bag'rikenglik muhitini ta'minlash uchun muhim poydevor bo'ldi, xalqimizning munosib hayot kechirishi, fuqarolarimizning bunyodkorlik salohiyatini qay darajada ro'yobga chiqarilgani ko'zda tutilgan.

Kalit so'zlar: Elektron parlament, Harakatlar strategiyasi, axborot-kommunikatsiya, GPS texnologiya, muhandislik infratuzilmasi, uglevodorod xomashyo, YIM, O'zbekiston — 2030.

Abstract. In this article, the large-scale reforms carried out in our country statehood and sovereignty, ensuring security and law in order, the inviolability of our country's borders, the rule of law in society, human rights and freedoms, an environment of interethnic harmony and religious tolerance, was the foundation, it is envisaged that our people will live a decent life, and to what extent the creative potential of citizens will be realized.

Keywords: Electonic Parliament, Action strategy information communication, GPS technology, engineering infrastructure, hydrocarbon raw materials, FDI, Uzbekistan-30

Ayni vaqtda mamlakatimiz bosib o'tgan taraqqiyot yo'lining chuqur tahlili, bugungi kunda jahon bozori konyunkturasi keskin o'zgarib, globallashuv sharoitida raqobat tobora kuchayib borayotgani davlatimizni yanada barqaror va jadal sur'atlar bilan rivojlantirish uchun mutlaqo yangicha yondashuv hamda tamoyillarni ishlab chiqish va ro'yobga chiqarishni taqozo etmoqda. Shuning uchun davlatimiz o'z oldiga bir necha maqsadlarni tasturi amal qilib qoymoqda. Bu maqsadlardan „2017-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi" dasturlar ishlab chiqarildi.

Bu dastur bo'yicha qabul qilingan 5 ta yo'nalish bajarilishi maqsad qilib qoyildi. Bular:

1., „Davlat va jamiyat qurilishini takomillashtirishga”

2. „qonun ustuvorligini ta’minlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilish”

3. „iqtisodiyotni yanada rivojlantirish va liberallashtirish”

4. „ijtimoiy sohani rivojlantirish”

5. „xavfsizlik, millatlararo totuvlik va diniy bag‘rikenglikni ta’minlash”

yo’nalishlar maqsadlar belgilab olindi.

Bular orasida Aholining senatorlar va deputatlar bilan o‘zaro munosabatlarini, Oliy Majlisning xalq bilan muloqotini takomillashtirish maqsadida “Elektron parlament” tizimini joriy etish bo‘yicha kompleks chora-tadbirlar dasturini ishlab chiqish maqsad qilib qoylgan.

Bunda parlament faoliyati samaradorligi va shaffofligini oshirib, uning faoliyatiga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini keng joriy etish orqali xalq bilan muloqotni takomillashtirish, deputatlarga saylangan saylov okruglaridan mahalliy hokimiyat idoralarining qarorlarini majburiy yuborish orqali hududdagi ahvoldan xabardorligini oshirish imkoniyati yaratiladi.

O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksiga davlat organlari va tashkilotlarida mehnatga haq to‘lash va mehnatni normalashni tartibga soluvchi o‘zgartish va qo‘shimchalarni kiritishni nazarda tutuvchi qonun loyihasini ishlab chiqish.

O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksiga davlat organlari va tashkilotlarida mehnatga haq to‘lash va mehnatni normalashni tartibga soluvchi o‘zgartish va qo‘shimchalarni kiritishni nazarda tutuvchi qonun loyihasini ishlab chiqish. Dar haqiqat hozirgi kunda yurtimizning bazi bir mintaqalarida davlat organlari, tashkilot va boshqa ob‘yektlarda kadrlar yetishmovchiligi kuzatiladi, yoki bo‘lmasam tarmoqlar noto‘g‘ri joylashuvlarni kuzatishimiz mumkin. Shuni kuzatishimiz mumkinki masalan iqtisodchi kam oylik ish haqiga rozi bo‘lmay, ich topolmay unga yuqori maosh taklif qilgan chet elga chiqib ketib qoladi. Natijada esa iqtisodchini o‘rniga kam ish haqiga ko‘nadigan moliyachi keladi va shunday qilib notog‘ri kadrlar joylashuvi yuzaga keladi.

Elektr energiyasi iste’molchilarini mobil aloqa orqali elektr energiya iste’moli bo‘yicha ma’lumot bilan ta’minlash va xizmat ko‘rsatish.

Elektr energiyasi iste’molchilarini mobil aloqa orqali ma’lumot bilan ta’minlash va xizmat ko‘rsatish bo‘yicha dasturiy ta’minot ishlab chiqish hamda joriy qilish. Yani bunda elekter energiya iste’molchilarga qulaylik yaratib, ularga quyidagi sharoitlarni yaratadi, agar iste’molchini elekter energiyasi o‘chib qolsa unga to‘ov vaqti kelganini yoki biron bir nosozlik yuz berganlik haqida habar keladi. Bu esa iste’molchilarga qulaylik olib keladi. Bu rejani amalga oshirish uchun budjet tomonidan 5000 mln so‘m mablag‘ ajratilgan.

Aholi va tadbirkorlarga ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish maqsadida O‘zbekiston Respublikasi Milliy geografik axborot tizimini yaratish.

Geografik muhit bo'yicha erkin foydalanishdagi ma'lumotlarga ega bo'lgan O'zbekiston Respublikasi Milliy geografik axborot tizimini yaratish bo'yicha investitsiya loyihasini amalga oshirish.

Geografik axborotlardan erkin foydalanish hisobiga ko'chmas mulk, yer resurslari, manzil, yo'l, muhandislik infratuzilmasi, turizm sohaslarida GPS texnologiyalaridan foydalangan holda tezkor ma'lumot yig'ish va elektron davlat xizmatlarini ko'rsatishda foydalanish imkoniyatlari yaratiladi.

Bunday maqsadlar tadbirkorlarni biznes g'oyalarini amalga oshirishga va rivojlantirish ga shart-sharoit, qulay muhitni yaratish ko'zda tutilgan. Hozirgi kun talablari shuni taqozo etmoqdaki har bir tadbirgo o'z tovarlarini va xizmatlarini axborot tarmoqlari orqali taklif qilishlari mumkin boladi. Bu maqsadlar uchun davlat budjet tomonidan 13.6 mil.doll ajratilgan.

Ichki ishlar organlari faoliyatining tashkiliy-huquqiy asoslari va samaradorligini kompleks o'rganish, tahlil qilish va baholash, birinchi navbatda, quyidagi sohalarda:

- fuqarolarning huquq va qonuniy manfaatlarini himoya qilish, jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlarini ko'rib chiqish;
- huquqbuzarliklar profilaktikasi, jinoyatchilikka qarshi kurashish, jinoyat ishlari bo'yicha surishtiruv va dastlabki tergovni olib borish;
- faoliyatning shaffofligini, ommaviy axborot vositalari bilan o'zaro hamkorlikni, ish natijalari to'g'risida aholini xabardor qilishni ta'minlash;
- axborot-tahliliy ishlarni tashkil etish va faoliyatni normativ-huquqiy ta'minlash;
- jazoni ijro etish, xorijga chiqish, kirish va fuqarolikni rasmiylashtirish, yo'l harakati xavfsizligini, yong'in xavfsizligini ta'minlash hamda qo'riqlash tuzilmalari faoliyati;
- ilg'or axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish va ulardan foydalanish.

O'rganish natijasida ichki ishlar organlariga qonun bilan yuklatilgan vazifa va vakolatlarning amaliyotda samarali bajarilayotganligi holati, fuqarolarning huquqlari va erkinliklari, jamoat xavfsizligi ta'minlanayotganligi darajasi tahlil qilinib, ushbu yo'nalishda tegishli takliflar ishlab chiqiladi.

Ta'lim muassasalari o'quvchi va talabalarining huquqiy bilimlari va savodxonligini yanada oshirish va mustahkamlashga qaratilgan "Huquq bilimdonlari", "Siz qonunni bilasizmi?", "Tafakkur sinovlari", "Konstitutsiya — baxtimiz poydevori" respublika ko'rik-tanlovlari o'tkazish.

Bunda o'quvchilar va talabalar huquqiy bilimlarni o'rganish nazarda tutilmoqda. Hozirgi zamonda huquqiy davlatda yashayotganimiz shuni taqazo etadi. Kelajak

avlotga maktab va oliy talimdan boshlab huquqni bilish kelajakda fozil kishilarni yetishtirib chiqarish maqsad qilingan. Buning uchun 25 mil sum mablag' ajratilgan.

Avtomobil yo'llari holatini yaxshilash va yo'l-transport infratuzilmasini rivojlantirish maqsadida:

- umumfoydalanishdagi xalqaro, respublika va mahalliy ahamiyatdagi avtomobil yo'llarini qurish va rekonstruksiya qilish;
- xo'jaliklararo avtomobil yo'llarni ta'mirlash;
- shahar ko'chalari, aholi punktlariga kirish va ichki yo'llarni qurish, rekonstruksiya qilish va ta'mirlash;
- yo'l xo'jaligi korxonalarining ishlab chiqarish quvvatlarini yangilash;
- qurilish materiallarini innovatsion turlaridan hamda zamonaviy ilg'or texnologiyalar va usullardan foydalangan holda avtomobil yo'llari sifatini yaxshilashni belgilovchi standartlarni takomillashtirish.

Avtomobil yo'llari holati yaxshilanadi va yo'l-transport infratuzilmasi rivojlanadi.

Aholi va transport qatnovi uchun qulayliklar yaratiladi. Yo'l xo'jaligi korxonalarining moddiy-texnika bazasi yaxshilanadi va ishlab chiqarish quvvatlari oshiriladi.

Mineral-xomashyo resurslarini chuqur qayta ishlash bo'yicha umumiy qiymati qariyb 40 mlrd. dollarga teng bo'lgan 649 ta investitsiya loyihalarini amalga oshirishni ko'zda tutuvchi tarmoq dasturlarini o'z vaqtida amalga oshirilishini ta'minlash.

2017-yilda umumiy qiymati 1,0 mlrd. dollarlik 145 ta ishlab chiqarish quvvatlarini foydalanishga topshirish, shu jumladan:

- meva-sabzavot va go'sht-sut mahsulotlarini qayta ishlash sohasida 147 mln. dollarlik 63 ta loyiha;
- rangli va qimmatbaho metallarni chuqur qayta ishlash bo'yicha 217 mln. dollarlik 6 ta loyiha;
- kimyoviy xomashyolarni chuqur qayta ishlash bo'yicha 25 mln. dollarlik 2 ta loyiha;
- uglevodorod xomashyolarini qayta ishlashni chuqurlashtirish bo'yicha 342 mln. dollarlik 6 ta loyiha;
- tayyor charm-poyabzal mahsulotlari ishlab chiqarishni kengaytirish bo'yicha 6 mln. dollarlik 9 ta loyiha;
- farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarishni oshirishga yo'naltirilgan 24 mln.dollarlik 7 ta loyiha;
- qurilish materiallari ishlab chiqarishni yanada kengaytirish bo'yicha 151 mln. dollarlik 29 ta loyiha;
- tayyor to'qimachilik va tikuv-trikotaj mahsulotlari ishlab chiqarishni oshirish bo'yicha 178 mln. dollarlik 15 ta loyiha.

2017-yilda koʻzda tutilgan quvvatlarning tarmoq jadvallari oʻz vaqtida kechikmasdan foydalanishga topshirish boʻyicha loyiha ishlarining tarmoq dasturlari.

Kelgusi 5 yilda respublikada sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish 1,5 baravar, uning YIMdagi ulushi — 33,6 foizdan 36 foizga, qayta ishlovchi tarmoqlarning sanoatdagi ulushi — 80 foizdan 85 foizga oʻsadi.

2017-yilda 75 dan ortiq yangi turdagi raqobatdosh tayyor mahsulotlar oʻzlashtiriladi.

Xulosa qilib aytadigan boʻlsak, bugungi kunda Oʻzbekistoni rivojlanishi uchun bunday strategiyalarni tuzish katta natijalarni olib keladi. Uzoq mudatli strategiyalarni tuzish har qanday davlatlar ham tuzolmaydi, yaʼni bu strategiyalar oʻz natijasini berishga katta ishonch bilan tuzish Oʻzbekistoni har tomonlama jadal rivojlanoyotganini bir belgisi. Bunday strategiyalarni yanada jadallashtirish maqsadida Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentyabrdagi PF-158-son farmoniga muvofiq “Oʻzbekiston — 2030” strategiyasi tasdiqlandi. Bu strategiya Oʻzbekistoni taraqqiyotga yetaklaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Toshkent sh., 2017-yil 7-fevral, PF-4947-son.
2. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-sonli [Farmoniga](#) 1-ILOVA.
3. 2017-yilda Davlat dasturi tadbirlarini amalga oshirishning jami xarajatlari
4. 8-ilova Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 16-oktabrdagi PF-5204-sonli [Farmoni](#) tahririda.
5. <https://lex.uz/mact/-3107036>.
6. https://strategy.uz/index.php?static=prioritetnye_napravleniya&lang=uz.
7. https://strategy.uz/index.php?static=strategy_actions